

## การกลับมาของนักท่องเที่ยวต่างชาติ...ความเสี่ยงสำคัญต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย

การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยในระยะข้างหน้าเผชิญกับความไม่แน่นอนสูง ขึ้นอยู่กับการกลับมาของนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นสำคัญ เนื่องจากรายรับนักท่องเที่ยวต่างชาติคิดเป็นร้อยละ 11 ของ GDP และธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีส่วนการจ้างงานร้อยละ 20 ของการจ้างงานทั้งหมด

หากสถานการณ์ COVID-19 ยืดเยื้อกว่าที่ประเมินไว้จากการระบาคือการระลอกและการกลายพันธุ์ของไวรัส อาจทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติฟื้นตัวช้ากว่าคาด คณะกรรมการฯ ได้วิเคราะห์ฉากทัศน์ของการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย (scenario analysis) ใน 3 กรณี โดยพิจารณาจากประสิทธิผลของวัคซีนป้องกัน COVID-19 และระยะเวลาที่ใช้ในการกระจายวัคซีน ซึ่งส่งผลต่อการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว และกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยรวม สำหรับปี 2564 ประเมินว่าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติอาจอยู่ในช่วง 1 แสนคนถึง 3 ล้านคน ส่งผลให้ประมาณการเศรษฐกิจไทยอยู่ระหว่างหดตัวร้อยละ 1.7 ถึงขยายตัวร้อยละ 3.0 (ภาพที่ 1) โดยมีรายละเอียดในแต่ละกรณี ดังนี้

ภาพที่ 1 ประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติและอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยใน 3 กรณี

	1. กรณีฐาน		2. กรณีเลวร้าย (ระบาคระลอก 3)		3. กรณีเลวร้ายที่สุด (ไวรัสกลายพันธุ์รุนแรง)	
	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2564	ปี 2565
จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ (ล้านคน)	3.0	21.5	0.1	10.0	0.1	0.1
อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจ (ร้อยละ)	3.0	4.7	- 0.5	3.5	- 1.7	- 0.3
ที่มา: ประมาณการโดย ธปท.						

**1. กรณีฐาน (baseline) ประเมินว่าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติในปี 2564 อยู่ที่ 3.0 ล้านคน ส่งผลให้เศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ 3.0** การกระจายวัคซีนในต่างประเทศรวมถึงไทยในปี 2564 มีประสิทธิผลและมีความคืบหน้า ภาครัฐสามารถผ่อนปรนเงื่อนไขการกักตัวนักท่องเที่ยวต่างชาติได้ตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 และยกเว้นการกักตัวให้กับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ฉีดวัคซีนและมีเอกสารรับรองการปลอดเชื้อ COVID-19 ได้ในไตรมาสที่ 4 ขณะที่ในปี 2565 คาดว่าสัดส่วนผู้ได้รับการฉีดวัคซีนในไทยและต่างประเทศจะเพิ่มขึ้น จนไทยสามารถเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติได้โดยไม่ต้องมีเงื่อนไขการกักตัวและการตรวจเชื้อในช่วงครึ่งหลังของปี 2565 ทำให้ประเมินว่านักท่องเที่ยวต่างชาติในปี 2565 อยู่ที่ 21.5 ล้านคน ส่งผลให้เศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ 4.7

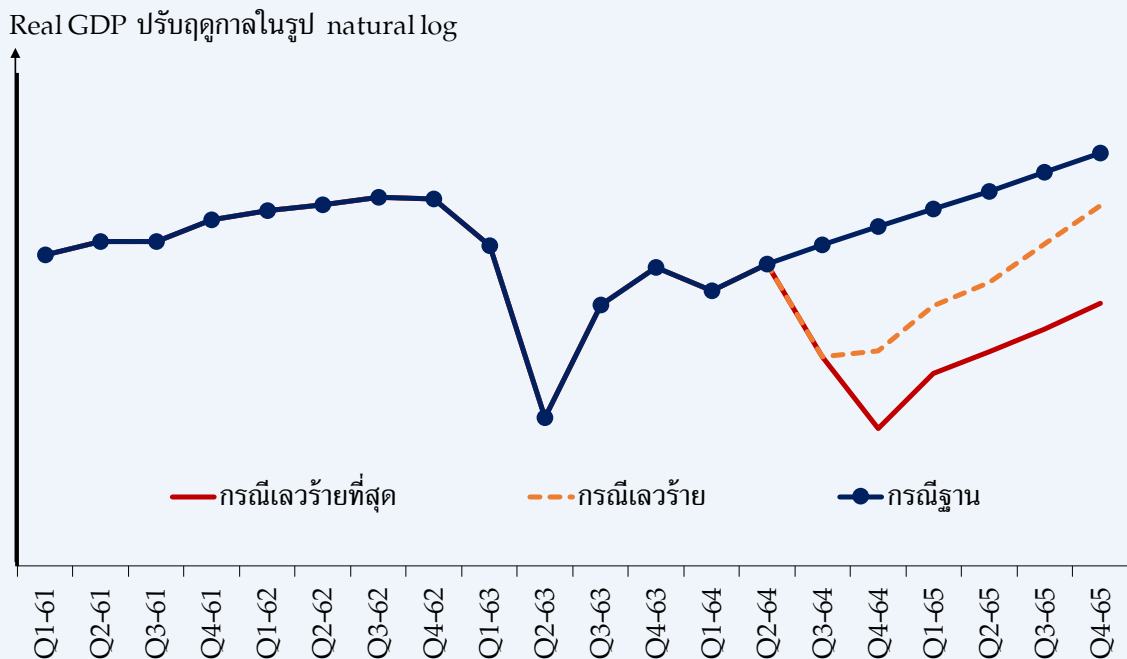
**2. กรณีเลวร้าย (worse case) ประเมินว่าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติยังไม่ฟื้นตัวจนถึงสิ้นปี 2564 ทำให้เศรษฐกิจหดตัวต่อเนื่องจากปี 2563** ภายใต้ข้อสมมติ (1) เกิดการระบาคของ COVID-19 ระลอกที่ 3 ในไทยในช่วงครึ่งหลังของปี 2564 และการจัดหารวมถึงการกระจายวัคซีนของไทยล่าช้ากว่าคาด ทำให้ต้องเลื่อนการเปิดประเทศโดยไม่มีเงื่อนไขการกักตัวออกไป และ (2) มาตรการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศและสนับสนุนการท่องเที่ยวในประเทศของจีน อาจกระทบต่อการฟื้นตัวของนักท่องเที่ยวจีนซึ่งเคยเป็นตลาดหลักของไทย และ (3) การกลายพันธุ์ของไวรัสในหลายประเทศที่ทำให้วัคซีนด้อยประสิทธิภาพลง ส่งผลกระทบให้ความต้องการท่องเที่ยวลดลง ในกรณีนี้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติในปี 2564 และ 2565 จะอยู่ที่ 1 แสนคน

และ 10 ล้านคน ตามลำดับ ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยหดตัวร้อยละ 0.5 ในปี 2564 ก่อนจะกลับมาขยายตัว ร้อยละ 3.5 ในปี 2565

**3. กรณีเลวร้ายที่สุด (worst case)** ประเมินว่าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติจะฟื้นตัวช้ากว่ากรณีฐานค่อนข้างมาก ภายใต้ข้อสมมติว่าไวรัสกลายพันธุ์รุนแรงในหลายประเทศ ทำให้วัคซีนด้อยประสิทธิภาพลงจนไม่สามารถลดอัตราการเจ็บป่วยรุนแรงและการเสียชีวิตได้ จึงต้องพัฒนาวัคซีนขึ้นใหม่และเริ่มฉีดได้ในช่วงต้นปี 2566 ส่งผลให้การเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติเลื่อนเป็นช่วงครึ่งหลังของปี 2566 นอกจากนี้ ความล่าช้าของการพัฒนาวัคซีนจะกระทบเศรษฐกิจไทยผ่านการส่งออก เนื่องจากเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าชะลอตัวลงจากมาตรการควบคุมการระบาดที่เข้มงวดและกระทบห่วงโซ่อุปทานการผลิต **ในกรณีนี้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติในปี 2564 และ 2565 จะอยู่ที่ปีละ 1 แสนคน ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยในปี 2564 และ 2565 หดตัวร้อยละ 1.7 และ 0.3 ตามลำดับ** ทั้งนี้ ธปท. จัดทำจากทัศนการณ์เลวร้ายที่สุดเพื่อใช้ในการประเมินภาวะวิกฤตและผลกระทบต่อเสถียรภาพระบบการเงิน รวมถึงเพื่อเตรียมมาตรการรองรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น

ภายใต้สถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอนสูง และมีปัจจัยอีกมากที่ส่งผลกระทบต่อการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว คณะกรรมการฯ จะติดตามการฟื้นตัวของนักท่องเที่ยวต่างชาติอย่างใกล้ชิด เนื่องจากส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อแนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย (ภาพที่ 2) โดยจะประเมินความคืบหน้าการกระจายวัคซีนทั้งในต่างประเทศและในไทย การกลายพันธุ์ของไวรัสและประสิทธิภาพของวัคซีน สถานการณ์การระบาดในต่างประเทศและในไทย รวมถึงความคืบหน้าของการเปิดประเทศเพื่อรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ เพื่อทบทวนการวิเคราะห์จากทัศนเป็นระยะ

ภาพที่ 2 แนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยใน 3 กรณี



ที่มา: ประมาณการโดย ธปท.